

Bilaga till beslut intern kontroll 2017

Följande riskområden från 2016 års interna kontrollplan är åtgärdade och utgår (med följande motivering):

Intressentkonflikt verksamhet, marknad, lagstiftning och politik

Det bedömdes finnas risk att målkonflikter mellan olika intressenter leder till att kunder blir missnöjda, måluppfyllelsen blir sämre och att vi får för få anbud i vissa upphandlingar. Ett exempel är när Upphandlingsbolaget för att uppnå stadens prioriterade mål ställer miljökrav som marknaden inte kan leva upp till, vilket kan medföra alltför få anbud, överprövningar och att avtalen inte täcker kundernas behov. Motsatsen kan också inträffa; att för låga krav ställs, vilket gör att kunderna inte kan vara säkra på att varor de beställer på ramavtal är tillräckligt miljövänliga utifrån stadens mål.

Kontrollrapporten visar att det även fortsatt kommer att vara en utmaning att hantera målkonflikter mellan olika intressentgrupper. Det som behövs är inte nya rutiner eller kontroller, utan att utveckla arbetssättet att göra konsekvensanalyser av den samlade kravställningen, i enlighet med vad som föreskrivs i den nya upphandlingspolicyn.

Genom att arbeta i enlighet med den nya upphandlingspolicyn bedöms risken minska för intressentkonflikter, varför den inte har tagits med i riskanalysen inför 2017.

Avtalsprocessen/ Risk för felaktig handläggning av leverantörsuppgifter i Winst för FKU

Vid riskanalysen bedömdes det finnas risk att leverantörsuppgifter i Winst handläggs felaktigt vid förnyad konkurrensutsättning. Den önskvärda lösningen på problemet, som skulle minimera risken för fel, vore en systemintegrering mellan Winst och TendSign. En sådan lösning har inte kunnat åstadkommas trots intensiva diskussioner med leverantören. UHB fortsätter dialogen med leverantören, men tillsätter även under hösten en arbetsgrupp för att undersöka vilka åtgärder som kan vidtas på kortare sikt.

Risken bedöms därmed vara omhändertagen och tas inte upp som ett riskområde i 2017 års interna kontrollplan.

Winst / Risk att ramavtalen används fel till följd av att systemet inte upplevs som användarvänligt

I och med att kundundersökningen som gjordes hösten 2014 tydligt visar att kunderna inte upplever Winst som användarvänligt, finns en risk att ramavtalen används fel. Cirka 50 procent av dem som besvarade enkäten tyckte att det var svårt att hitta såväl rätt ramavtal som produkter i Winst.

Genomförd kontroll visar att flera aktiviteter pågår i enlighet med den beslutade handlingsplanen för att höja NKI. Exempel på åtgärder är utökad antal sökord, avtalssammanfattningar, ny bilagestruktur samt att slå ihop kategorier. Se vidare "Handlingsplan NKI".

Med anledning av detta bedöms att risken har minskat så att den inte tas upp som ett riskområde för 2017 års interna kontrollplan.

Ohälsa – risk för leveransförseningar

Internkontrollen av ohälsa 2016 var en uppföljning av samma punkt från 2015 års internkontrollplan. Vid årets kontroll bedöms risken för leveransförseningar till följd av

personalens sjukfrånvaro ha minskat. Skälet till minskningen är främst en ökad medvetenhet i organisationen bland annat genom den utredning av bolagets ohälsotal som genomfördes hösten 2015. Det har vidare skett ett större samarbete inom exempelvis upphandlingsavdelningen för att jämna ut arbetsbelastningen mellan teamen. Bolagets bedömning är att helhetssynen ytterligare kommer att stärkas genom en ny organisation som träder i kraft den 1 november 2016. Med färre och större organisatoriska enheter kommer det att bli lättare att fördela och dimensionera resurser. Övriga pågående åtgärder som bidrar till att minska risken är att chefer regelbundet efterhör medarbetares arbetssituation utifrån gällande krav och resurser samt en aktiv rehabilitering och arbetsanpassning.

Utifrån ovan nämnda punkter som kommer att ingå i ordinarie verksamhet är bedömningen att risken är omhändertagen och den tas inte upp som ett riskområde för 2017 års internkontrollplan.

Kompetensförsörjning / att resursbrist leder till sämre måluppfyllelse och att UHB tappar produktionsfart

Detta område beskriver risken att tappa produktionsfart om vakanser uppstår när ersättningsrekrytering inte sker skyndsamt vid personalavgång. Genomförd kontroll visar att UHB följer rekryteringsprocessen på ett bra sätt och med bra tempo. Oförutsägbarheten i processen är stor. Det är endast vid avgång på grund av pension och föräldraledighet man kan veta tillräckligt lång tid i förväg att personal ska sluta. Det innebär att det i praktiken ibland uppstår vakanser när ersättningsrekrytering tar längre tid än avgående medarbetares uppsägningstid. Sådana vakanser har lösts genom användning av konsult eller bemanningsföretag samt genom att omfördela arbetsuppgifter mellan medarbetare. Det finns inga tecken på att måluppfyllelse har försämrats eller att UHB har tappat produktionsfart till följd av vakanser.

Med anledning av detta bedöms risken ha minskat så att den inte tas upp som ett riskområde för 2017 års interna kontrollplan

Intern kommunikation

Vid riskanalysen inför 2016 års internkontroll bedömdes risk för kommunikationsmissar i en växande organisation som stor.

Efter genomförd kontrollaktivitet bedöms det finnas fog för denna riskbedömning. UHB har därför fokuserat på att förvalta de inarbetade kommunikationskanaler som ingår i bolagets interna kommunikationssystem och komplettera med en ökat öppenhet. Ledningsgruppens protokoll har gjorts öppna och tillgängliga för alla medarbetare. Extra informationsinsatser görs avseende förstående övergång till nämnd för att alla ska känna sig kontinuerligt uppdaterade. Med början den 19 augusti har ledningen hållit kort muntlig information varje fredag, som kompletteras med skriftlig dokumentation, så att de som inte varit närvarande kan ta del av informationen.

Med anledning av detta bedöms att risken har tagits omhand så att den inte tas upp som ett riskområde för 2017 års interna kontrollplan.

Negativ bild av UHB:s varumärke

Enligt riskbedömningen som gjordes hösten 2015 fanns risk för förtroendetapp och en negativ bild av UHB:s varumärke. En genomlysning av risken visar att det inte finns tillräckliga indikatorer för att få kännedom om vilken status UHB:s varumärke har. Vissa slutsatser kan dras utifrån antal sökande till utannonserade tjänster, antal förfrågningar om studiebesök och om att anlita UHB:s medarbetare som föreläsare och liknande. Dyliga underlag och olika rankingar ger en uppfattning om varumärkets status, men huruvida det finns en risk för förtroendetapp eller inte är svårt att få belägg för. Klart är dock att allt som görs i bolagets namn påverkar varumärket,

varför bästa åtgärden för att minimera risken är att ständigt arbeta för att förbättra verksamheten.

Med anledning av detta bedöms att frågan om UHB:s varumärke lämpar sig dåligt som kontrollpunkt inom intern kontroll. Därför tas den inte upp som ett riskområde för 2017 års interna kontrollplan.

Avtalsprocessen och målstyrning

I februari 2016 uppmärksammades ledningsgruppen på att många kundsynpunkter hade inkommit avseende de nya ramavtalen för kemtekniska produkter då vissa produkter på avtal inte uppfyller stadens miljökrav. Till följd av detta beslutades om ett extra kontrollmomentet till internkontrollplanen 2016: att undersöka hur ändamålsenliga och väl fungerande kontrollerna i avtalsprocessen är för att säkerställa att stadens mål uppnås.

Genomförd kontroll (mars-april 2016) visar att chefer på UHB uppfattar målen som otydliga, motstridiga och alltför många. Det finns en risk att stadens mål och andra styrsignaler inte beaktas tillräckligt i arbetet med stadens ramavtal. Åtgärden som föreslogs var att se över planerings- och uppföljningsprocessen i syfte att alla chefer i större utsträckning skulle bli bärare av målen och ha tillräckliga förutsättningar att förklara målen för medarbetarna. I linje med föreslagna åtgärder har målstyrningsprocessen setts över och arbetet med verksamhetsplan 2017 pågår med ett större mått av delaktighet i alla led.

Med anledning av detta bedöms att risken har minskat så att den inte tas upp som ett riskområde för 2017 års interna kontrollplan.

Följande riskområden från 2016 års interna kontrollplan är även med i 2017-års interna kontrollplan då riskerna även fortsatt bedöms som stora:

Känslig information

Så som risken beskrevs i riskanalys inför 2016 års interna kontroll handlade det om risk att obehöriga tar del av icke offentlig känslig information under pågående upphandling. Kontrollen har därför omfattat upphandlingssystemet TendSign. Kontrollmomentet har varit om tillräckliga rutiner finns för att säkerställa begränsad tillgång till informationen i TendSign. Kontrollen resulterade i bedömningen att det inte finns några indikationer på att någon information kommit obehörig till del från systemet. Däremot finns fortsatt risk då det ännu inte har utsetts någon ersättare för systemadministratören som slutat sin anställning på UHB. Utan tydligt ansvar för att administrera behörigheter i systemet finns risk att inaktuella användare har kvar sina behörigheter. Det är av stor vikt att det omgående säkerställs vem som skall inneha rollen systemadministratör samt beslutas om rutiner och regler för tillgång till systemet.

I 2017 års riskanalys bedöms risken att obehöriga tar del av känslig information som fortsatt stor. De risker som avses är att säkerhetskulturen är svag avseende obehörigas tillgång till information i våra lokaler.

Mot bakgrund av dessa åtgärder kom riskbedömningen 2017 fram till att risken är fortsatt hög, varför den tas upp som ett riskområde i 2017 års interna kontrollplan.

Avtalen täcker inte kundernas behov – fel kompetens i avtalsgrupperna

I arbetet med en ramavtalsupphandling har ansvarig upphandlare avtalsgruppen till hjälp för att analysera och klargöra verksamheternas behov. Fel sammansättning i avtalsgrupperna gör att analysen av verksamheternas behov blir bristfällig vilket i sin tur kan leda till att avtalen inte

täcker verksamheternas behov.

Mot bakgrund av att kundundersökningen (hösten 2014) visade att en stor andel av svarspersonerna ansåg att ramavtalen inte täcker behoven bedömdes risken som hög i riskanalysen 2015.

Utförd kontroll hösten 2015 visade att det fortsatt fanns problem med att få rätt kompetens och mandat till avtalsgrupperna, men att ett flertal åtgärder pågick i enlighet med handlingsplanen för NKI. Ny kontroll skulle göras 2016 och var därför med i internkontrollplanen. Sedan föregående kontroll har arbetet med kategoriplaner inom vissa områden (måleri och boende med särskild service) kommit igång. Genom att arbeta med kategoristyrning på strategisk nivå underlättas arbetet på den taktiska nivån, det vill säga i avtalsgrupperna.

Utförd kontroll 2016 visar att arbetet i de olika planerade åtgärderna löper på enligt plan. Alla avtalsområden täcks dock inte in av kategoriplaner och därför är det fortsatt viktigt att utveckla arbetet med avtalsgrupper. Risken bedöms därför som stor och tas upp som ett riskområde även i 2017 års internkontrollplan.

Följande riskområde tillkommer i 2017 års interna kontrollplan:

Fel eller utebliven debitering av leverantör

Risk för felaktiga eller uteblivna betalningar om det finns brister i processerna för avtalsredovisning och provisionsfakturerings

Förtroendebrist leverantör

Risk i och med att leverantörer som blivit tilldelade ändå inte får försäljning. Det kan leda till lägre förtroende för Göteborgs Stads inköp och upphandling och att leverantörerna i fråga väljer att inte lämna anbud nästa gång.

Bristande avtalsefterlevnad (leverantör)

Risken att leverantörer inte uppfyller villkoren i ramavtalen när uppföljning inte sker i tillräcklig omfattning.

Svårt att rekrytera upphandlingsledare

Risk för produktionsbortfall och kvalitetsbrister när det är svårt att rekrytera erfarna upphandlingsledare.

Bristande produktionsplanering

Risk för effektivitetsbrister då modellerna för prognos och planering av produktion (upphandling och uppföljning) inte räcker till.

Förändring i målgruppen för social hänsyn

Modellen för social hänsyn i Göteborgs Stad utmärker sig genom att fokusera på kompetensförsörjningsbehov och inte ensidigt på att skapa arbetstillfällen för personer som står långt från arbetsmarknaden. I rådande högkonjunktur får många av personerna i målgruppen jobb på ordinarie arbetsmarknad, vilket medför att kvarvarande målgrupp har större hinder för arbete än då modellen utarbetades. Detta riskerar att leda till att modellen tappar förtroende på leverantörsmarknaden då matchning mellan arbetskraft och kompetensbehov blir svårare.

Otillåten påverkan, korruption

Risk att den upparbetade kultur mot korruption och otillåten påverkan som råder i bolaget luckras

upp vid övergång till nämndsform.